

EV OKULU UYGULAMASI: AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ÖRNEĞİ

HOMESCHOOLİNG : UNITED STATES CASE

Doç. Dr. İınayet Pehlivan AYDIN

Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Fakültesi
Eğitim Yönetimi ve Planlaması Bölümü
Öğretim üyesi

Zeki PEHLİVAN**

Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Fakültesi
Eğitim Yönetimi ve Teftişi Doktora Öğrencisi

SUMMARY

The main purpose of this article is to examine the "home schooling" as a alternative educational approach in United States . Home schooling is defined as "the educational alternative in which parents/guardians assume the primary responsibility for the education of their children. The term "home schooling" is used to describe the situation where parents or guardians choose not to send their children to public or private schools, but prefer to educate their children by themselves, usually at home.

Schooling at home was a necessity in an age when there were a limited number of schools. After schools became universally available, some traditional groups, still preferred to keep their younger school-aged children at home. Today all state compulsory-education laws explicitly make home schooling a valid option, or the state interprets compulsory school-attendance laws to include "attendance" at a "school" located at home.

In United States, increasing numbers of parents are choosing to educate their children at home for reasons of security, morality, and educational quality. Feeling that today's public schools place undue pressures on students because of drug abuse, crime, and a general lack of discipline and control, some parents embrace the immediate positive aspects of home schooling.

There is at least one state-level association in every state, and in some states there are a dozen or more regional associations. Other resources include libraries, museums, colleges, extension courses, parks departments, churches, local businesses, mentors, private schools, and, in some states, public schools. Books and other educational materials are also important.

ÖZET

Bu makalenin temel amacı alternatif bir eğitim yaklaşımı olarak Amerika Birleşik Devletlerinde çok yaygın olan "ev okulu uygulamasını" incelemektir. Ev okulu uygulaması çok genel olarak, çocukların okul yerine evde formal eğitimlerinin gerçekleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Ev okulu uygulaması Amerika Birleşik Devletlerinde henüz sınırlı sayıda okul bulunduğu dönemlerde bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Daha sonraları okulların yaygınlaşmasına rağmen bazı geleneksel gruplar çocuklarını evde eğitmeyi tercih ederek, ev okulu uygulamasına devam etmişlerdir. Böylece Amerika'da çeşitli dinsel ve geleneksel gruplar tarafından başlatılan bu uygulama, daha sonra eğitim düzeyi yüksek çok geniş bir kesim tarafından da benimsenmiştir.

Ev okulu uygulamasına ailelerin gösterdiği ilgi giderek artmaktadır. Bunun başlıca nedenleri ise okullarda çocukların eğitim kalitesinin düşük olması, çocukların kötü alışkanlıklar edinmeleri, okulların kırsal bölgelere

uzak olması, dinsel ve ahlaki inançlar, okul masraflarının giderek artması gibi nedenlerdir.

Diğer yandan ev okulu uygulamasına şiddetle karşı çıkan görüşler de vardır. Bu uygulamada çocukların sosyalleşme fırsatının yetersiz olduğu, ailelerin çocukların eğitiminde yetersiz oldukları ve profesyonel öğretmenler kadar başarılı olamayacakları, eğitim için gerekli araç-gereç ve malzemelerin yetersiz olduğu, çocukların eğitimlerinde temel yeterliliklere gereğince önem verilmediği belirtilmektedir.

Bugün Amerika'da hemen hemen her eyalette an azından bir adet ev okulu derneği bulunmaktadır. Ev okulu uygulamasında yararlanılan başlıca diğer kaynaklar ise kütüphaneler, müzeler, üniversiteler, yoğun kurslar, kiliseler, yerel işyerleri, danışmanlar, özel okullar ve bazı eyaletlerde kamu okullarıdır. Kitaplar ve diğer eğitim materyalleri de büyük önem taşımaktadır.

GİRİŞ

İnsanlık tarihinin başlangıcıyla beraber eğitim işlevi de başlamıştır. Çünkü en ilkel toplumlarda bile aileler çocuklarını kendileri yetiştirmişlerdir. Avlanmayı, yiyecek teminini, korunmayı, barınmayı kendi çocuklarına öğretmiş ve hayatta kalmayı sağlayıp, kendi kendine yetecek duruma gelene kadar bu eğitimi ailede devam ettirmişlerdir. Değişen çağlarla birlikte toplumsal olayların ardı ardına gelişmesi, bu eğitimlerin de ihtiyaçlar doğrultusunda farklılaşarak toplu halde yapılmasını gerekli kılmıştır. Ve son olarak bugünkü anlamdaki okullar ve eğitim sistemleri oluşmuştur.

Bugün tartışılan en önemli konulardan bir tanesi de, okulun hem bireysel hem de toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda verdiği eğitimin yanında, bireyin okul ortamında ve okul çevresinde edindiği, toplum ve özellikle ailelerin istemediği kötü alışkanlıklar olmuştur. Bu nedenle aileler de alternatif eğitim yolları aramaya başlamışlar ve özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde 'Ev Okulu' adında yeni bir anlayış ortaya çıkmıştır.

Hiç kuşku yoktur ki ev okulu uygulaması toplumsal bir hareket olarak 1990'lı yıllarda Amerika'da giderek daha fazla kabul görmeye başlamış ve bu uygulamayı gerçekleştiren ailelerin sayısı hızla artmıştır. Son yirmi yılda ev okulu uygulaması Amerikan medyası tarafından fanatiklerin ve idealistlerin bir eylemi olarak yansıtılıyor, bazı aileler ise çocuklarını evde eğittikleri için hapis ve para cezasına çarptırılıyordu. Ancak 1980'ler okullara karşı yükselen eleştirilere karşın reform çalışmalarının başladığı bir dönem olmuştur (Mayberry, Knowles, Ray ve Marlow, 1995, 10).

Ev Okulu Uygulaması Nedir ?

Özellikle Amerika Birleşik Devletlerinde ailelerin çocukların eğitiminde doğrudan sorumluluk alması ve onları evde eğitmeyi tercih etmeye başlamaları ile birlikte bazı terimler de ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu terimler birbirleri ile karıştırılmakla birlikte aralarında bazı farklılıklar da bulunmaktadır.

Örneğin okulsuz eğitim (unschooling), bir kişinin çocuğunu mevcut eğitim sürecinin ve geleneksel bir okulun sınırları dışında tutması ve tamamen çocuğun ilgi ve yetenekleri ile belirlenen bir öğrenme yaklaşımının izlenmesini içermektedir. Okuldışı (deschooling) eğitim ise, geleneksel sınıfların dışında gerçekleşen bir eğitim sürecini ifade eder. Bu durum ev okullarında izlenen uygulamaya benzer bir nitelik taşır. Pek çok öğrenci ve aile birkaç hafta ya da aylığına okul dışında gerçekleşen bir öğrenme sürecine gereksinim duyarlar (Griffith, 1999).

Amerikan Eğitim Ansiklopedisinde (1996) ev okulu (home schooling), çocukların okul yerine evde formal eğitimi olarak tanımlamıştır. Hadderman'a göre ev okulu, ailelerin çocuklarını devlet veya özel okulların dışında başka bir şekilde eğitmelerini sağlayan bir olanağı ifade eder. Paiss'e göre ev okulu uygulaması yapan aileler, çocuklarının eğitiminde birincil ve temel bir rol oynarlar (Aiex, 1994,).

Ev Okulu Ulusal Araştırma Enstitüsünden Brian Ray'ın son raporunda Amerika'da 1.3 Milyon ev okulu öğrencisi bulunduğu iddia edilmektedir. Ev Okulu Ulusal Merkezinin tahminlerine göre ev okulu uygulayıcılarının sayısı 1990'da 800 000'den , 1998'de 1.7 Milyona yükselmiştir. 1998 yılı başında devlet okullarına 46.8 milyon çocuk kayıt olmuştur ve ev okulu öğrencilerinin sayısı, toplam okul çağı nüfusunun yaklaşık % 3.6'sına eşittir. (Hadderman).

Ev Okulunun Kökeni

Kesin çizgilerle ayrılamamış ve tanımlanamamış olmasına karşın, ev okulu hareketi beş aşamada ele alınabilmektedir. Bu aşamalar sırası ile şöyle gelişmiştir: kamu okullarına ilişkin eleştiri ve karşı çıkışlar; kamu okulları yöneticilerinin ev okullarına ilişkin yasa ve düzenlemelerle yüz yüze gelmeleri; kamu okulları ile işbirliği; birleştirme ve ev okulu uygulamalarının çeşitli bölümlere ayrılması (Mayberry, Knowles, Ray ve Marlow, 1995, 27).

Amerika'da okul sayısının kısıtlı olduğu çağlarda ev okulu uygulaması bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Ancak okulların herkesin ulaşabileceği ölçüde yaygınlaşmasından sonra da bazı geleneksel

gruplar (Seven Day Adventist ve Mormonlar gibi) okul çağındaki genç çocuklarının evde kalmasını tercih etmişlerdir. Örneğin geleneksel bir grup olan Amish'ler, büyük çocuklarını kamu okullarından uzak tutarak kendi toplumsal yaşantılarına uygun olarak yetiştirme yolunu seçmişlerdir (Lines, 1991).

1970'lerde başka aileler de okula ulaşmanın kolay olmasına rağmen ev okulu uygulamasını benimsemeye başlamışlardır. Bu çağdaş hareketin ilk aşamalarında pek çok aile "çocuk merkezli öğrenme" felsefesini kabul etti. Daha sonra güçlü dinsel inançları olan pek çok aile de ev okullarına yöneldiler (Lines, 1991). Bugün bile, pek çok aile din öğretimi, moral değerler, vatanseverlik gibi temel konuların öğretilmesinde ev okulunu uygulamaktadırlar (Hadderman).

Amerika'da ailelerin kamu okulları ile ilgili sorunları halen devam etmekte ve mahkemeler hala ev okulu uygulaması ile ilgili yasal sorunları çözümlenmeye çalışmaktadırlar. Diğer yandan kamu okulları ile ev okulu uygulamacıları arasındaki işbirliği programlarının tüm Amerika'ya yayılmasına çalışılmaktadır. Ev okulu örgütleri , ev okulu uygulamasının devam etmesi ve uygulamacıların bir araya gelmelerinde merkezi bir rol üstlenmektedirler Diğer yandan bazı ideolojilerin temsilcileri ya da destekleyicileri ev okulu uygulayan ailelerin onayını ve bağlılığını kazanmak için arayışlar içindedirler ve bu durum ev okulu uygulamacıları arasında bazı bölümlere de yol açmaktadır (Mayberry, Knowles, Ray ve Marlow, 1995, 27).

Çocukların fiziksel güvenliğinin sağlanması, akademik ve ahlaki eğitimi ve sosyalleştirilmesi gibi konular aileleri ciddi olarak ev okulu uygulamasına yönlendirmektedir. Bazı aileler ise yüksek akademik standartlara ulaşmak için ev okulunu tercih etmektedirler. Bu aileler, çocuklarına gösterdikleri yakınlık ve sıcaklığın, çocukların öğrenme biçimlerini ve bireysel yeteneklerini etkileyerek, resmi okullarda sunulan programlara göre daha üstün bir başarı göstereceklerine inanmaktadırlar (Mayberry, Knowles, Ray ve Marlow, 1995, 2).

Ev Okulu Uygulayan Ailelerin Görüşleri

Ailelerin çocuklarının eğitiminde ev okulu uygulamasını seçme nedenleri birbirinden çok farklı nitelikler taşımaktadır. Aşağıda bazı görüşlere yer verilmiştir (Griffith, 1999):

* Çocuğumu ev okuluna başlattım , çünkü kızımın okul otobüsünde tükürmesinden ve yedi yaşındaki oğlumun, çocukların oluşturduğu çetelerden korkmuş bir şekilde eve gelmesinden bıktım ve yoruldum. Size doğruyu söyleyeceğim, ev okuluna başlattım , çünkü başka tercih şansım yoktu. Şu

sıralar devlet okulları ve özel okullardaki suçlar yüzünden çocuklarımı bu okullara göndermekten çekiniyorum.

* Daha fazla ev ödevi yok. Çocuklarımın öğretmenlerin vermeye alışık oldukları ev ödevlerinin stresinden uzaklaşmalarından memnunum. Öğretmenler çocuklara pek çok ödev verirler, çünkü onlar çocukların sınıfta öğrenemediklerini düşünüyorlar ve şimdi anlıyorum ki bu gerçekten doğru .

* Çocuğunuzu tanımayan kişiler tarafından daha fazla yargılanıp, sınıflandırılmayacağı için mutlu olacaksınız.Daha fazla aile-öğretmen tartışmaları yaşamayacaksınız.

* Eğitimde üç türlü öğrenme biçimi vardır ; duyarak, görerek, yaparak öğrenme.Bunlar, okuldaki pek çok çocuğun öğrenmede yaşadıkları sıkıntının nedenidir.Çünkü devlet okulları ve özel okullar tüm bu yolları kullanarak öğretmez. Eğer öğretmenin öğretim yönteminden farklı bir yöntemde öğreniyorsa, çocuğunuz konuyu öğrenemeyecektir. Fakat, çocuğunuza onun anlayabileceği yöntemle öğretirseniz, onun ne kadar muhteşem olduğunu göreceksiniz.

* Kendi eğitiminizin belirli bir düzeyde olmasına da ihtiyacınız yok. Amerika'daki eyaletlerde çocuğunuz evde eğitmek için kolej derecesine sahip olmak zorunda değilsiniz .

* Çok az bir bütçeyle ev okulu yapabilirsiniz. Çocuğunuzun eğitimi için büyük paralar harcamanıza gerek yok. En iyi üniversiteye de gidebilirsiniz. Ev okulu çocuğunuza iyi bir şans verir. Devlet veya özel okulların üniversiteye girmek için verdiğinden daha fazla fırsatı çocuğunuza sağlar.

* Ev okulunu seçtim çünkü bu biçimde çocuklarımın yaşama, bir mesleğe, aile ve arkadaş ilişkilerine ve yüksek öğretime daha iyi hazırlanmalarını destekleyebiliyorum. Ayrıca bu biçimde çocuklarım farklı yaşlardaki kişilerle daha çok zaman geçirebiliyorlar.

* Ev okulu uygulamaya karar verdik çünkü, kocamın işi uzun süreli ve sürekli olarak seyahat etmesini gerektiriyor. Ailemizi bir arada tutabilmenin tek yolu da ev okulu uygulaması.

Görüldüğü gibi ailelerin ev okulunu seçmelerinin temelinde okullara karşı duyulan güvensizlikten, öznel ailevi koşullara kadar uzanan çok farklı nedenler yatmaktadır. Bütün bu nedenler eğitimcilerin dikkatlerini ev okulu uygulaması üzerine çevirmelerini sağlamıştır.

Ev Okulunun Yasal Durumu

Amerika'da ev okulu uygulamaları oldukça tartışmalı konulardır.Ulusal Aile-Öğretmen Derneği (PTA) uygulamaya karşıdır ve 1988'de Ulusal

Eğitim Derneği (NEA) ev okulu uygulamasına karşı daha sert düzenlemelerin yapılmasını öngören bir politika benimsemiştir. Ulusal İlköğretim Müdürleri Derneği (NAESP) eğitimin en etkili biçimde resmi bir içerikte ve örgütlü kuruluşlarda yapılabileceğini savunmaktadır. 1983'den beri ev okulları kendi platformunda tartışılmakta ve çeşitli biçimlerde suçlanmaktadır (Lines, 1991).

Amerikan Sivil Özgürlükler Sendikası gibi başka gruplar, çocuklarını evde eğitmenin ailelerin anayasal bir hakkı olduğunu savunmaktadırlar (Lines, 1991). 1985 yılında Phi Delta Kappa/Gallup Poll tarafından yapılan ankette, ev okulu hareketinin iyi veya kötü olup olmadığı sorulmuş ve cevap verenlerin %73'ü bu uygulamayı beğenmediğini, %16'sı da uygun bulduğunu belirtmiştir. 1997 Eylül'ünde uygun bulmayanların yüzdesi 59'a düşerken, uygun bulanların yüzdesi de 28'e yükselmiştir. Cevap verenlerin % 88'i ev okullarının en az düzeyde bir kaliteyi garanti etmesi gerektiğini işaret etmektedirler (Hadderman).

Bugün Amerika'daki bütün eyaletlerin zorunlu eğitim yasaları, ev okullarını geçerli bir seçenek olarak kabul etmektedirler. Ayrıca eyaletlerin zorunlu eğitim yasalarında yer alan "okula devam" kavramı ev okullarına katılmayı da içerecek şekilde yorumlanmaktadır. Eyaletler ayrıca, ev okulu uygulamasında öğretmen olabilmenin koşullarını da kolaylaştırmışlardır. Örneğin ailelerin öğretmenlik sertifikasına sahip olmaları gerekli tutulmamıştır (Lines, 1991).

Ev okulu uygulamaları konusunda eyaletler arasında büyük farklılıklar vardır. Ev okulları üç ayrı biçimde ele alınmaktadır. Birinci grup, ev okullarını özel okul statüsünde kabul ederek bu yönde bir yasal düzenleme yapmıştır. Örneğin Alabama, Alaska, California, Iowa, Illinois, Kentucky, Michigan, Nebraska, Oklahoma ve Texas eyaletlerinde ev okulu, özel okul statüsünde kabul edilmektedir. İkinci grup, denklik kavramına önem vermekte ve zorunlu eğitimin gerektirdiği içeriği başka bir biçimde alan öğrencilerin bu eğitimini denk saymaktadır. Bu grup içinde yer alan eyaletler Connecticut, Delaware, Idaho, Indiana, Kansas, Massachusetts, New Jersey ve South Dakota'dır. Üçüncü bir yaklaşım ise doğrudan ev okulu yasaları bulunan eyaletlerdir. Sayıları otuzun üzerinde olan bu eyaletlerden bazıları şunlardır : Arizona, Arkansas, Colorado, Florida, Georgia vb. (Dobson, 1998, 7).

Klička'nın yaptığı analizlere göre (1997), ev okulu öğretmenleri için serbestlik tanınmıştır. Kırk bir eyalette ev okulu için özel bazı diploma türü belgelere gereklilik yoktur. Yedi eyalette ise sadece lise diploması olması gereklidir. Yalnızca Michigan Eyaletinde öğretmenlik sertifikası istenmektedir (Hadderman).

Birleşik Devletler Anayasa Mahkemesi ev okuluna açıkça müdahale etmemektedir fakat genelde çocukların eğitiminde ailelerin tarafını tutmaktadır (Hadderman). Yine bazı mahkemeler eğitim programları belirlenen koşulları karşılayan ailelere daha hoş görülü bir tutum izlemektedir (Lines, 1991). Yirmi altı eyalette ev okulu öğrencilerinin değerlendirme ve standart testlere katılmalarına gereklilik vardır. On eyalette yalnız standart testler ve diğer on altısında ise alternatif testler yapılması şartı koşulmuştur (Hadderman).

Ev okulu yoluyla eğitilen bir çocuk gerekli sınavları (SAT/ACT) geçerse ve giriş için gerekli diğer yükümlülükleri yerine getirirse kolejlere, üniversitelere ve ticaret okullarına kabul edilmektedir ve yine gereken sınavları başarırsa yüksek okul diploması alabilmektedir (<http://www.aztechs.com/fag.html>).

Ev Okulu Uygulaması Yapan Ailelerinin Özellikleri

Rieseberg'e göre, ev okulu ailelerinin bazı karakteristik özellikleri bulunmaktadır. Yarıdan fazlasının geliri 25 000-55 000 \$ arasında ve aileler bir kolejden mezun veya devam etmektedir. Ailelerin % 75'den fazlası da dinsel törenlere katılmaktadır. Annenin eğitim ve öğretimi esnek ve bireyseldir (Hadderman). Ailelerin % 98'i beyaz, % 92'si 30 yaş ve üstü, % 97'si evlidir. Ev Okulu uygulayıcılarının % 98'i beyazlardan oluşmaktadır. Bunların % 60'ının yaşı 30-39 arasında, %32'sinin 40 yaş ve üstünde ve % 7'sinin de yaşları 30 ve altında bulunmaktadır. Medeni duruma bakıldığında ise % 97'sinin evli çiftler, % 2'sini boşanmış kişiler, % 1'ini dul kalanlar ve % 1'ini de hiç evlenmemiş olanlar oluşturmaktadır (Mayberry ve diğerleri, 1995, 31).

Ev okulu uygulayıcılarının eğitim düzeylerinin yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Mesleki dağılımlarına bakıldığında ise ev okulu uygulayıcılarının çoğunlukla teknik ve uzmanlık işleri ile yönetsel işlerde çalıştıkları ortaya çıkmıştır. Ev okulu uygulayıcılarının gelir düzeyleri orta ve üst düzey gelir grubu olarak kabul edilebilecek 20.000 \$ üzerindedir (Mayberry ve diğerleri, 1995, 32).

Ev Okulu Neden Tartışılmaktadır ?

Akredite olma ve para, ev okulunun en büyük sorunlarıdır. Bazı yöneticiler de öğrencilerin denetimsiz programlarla, uzaktan eğitim ve iyi vatandaşlık gibi temel yeterlikleri kazanamayabileceklerini belirtmektedir.

Devlet okulu yöneticileri tarafından ev okulunun istenen gelişmeyi sağlayamama nedenleri ile ilgili üç görüş ortaya konulmaktadır (Nelson, 1986);

-Çocuklar öğrenmeyle çok fazla ilgilenmemektedirler,

-Çocuklar öğrenmede çok iyi değiller,

-Yetişkinler tarafından öğretilmedikçe hiçbir şeyin esasını öğrenebilme ihtimalleri yoktur.

Diğer yandan ev okulunun aleyhinde olan çeşitli iddialar ileri sürülmektedir (Nelson, 1986):

-Ev okulunun uygulamasına katılan çocukların sosyalleşme fırsatının eksikliği,

-Ev okulu uygulamasını gerçekleştiren ailelerin entellektüel alanlardaki yetersizlikleri,

-v okulu uygulamasında kullanılacak bilimsel araç-gereç ve malzemelerin yeterli düzeyde olması,

-Temel yeteneklere önem verilmemesi.

Diğer taraftan ev okulunu savunanlar pek çok çocuğun ev okulunda diğer temel yetenekler ve okumada çok etkileyici bir gelişme gösterdiklerini savunmaktadırlar. Çocukların okuma yetenekleri, ev okulundaki eğitimlerinin kontrol ve testler yüzünden uzun süreli kesintiye uğramadığından ve neden hoşlanıyorlarsa onu okuduklarından anlamlı bir şekilde gelişmektedir (Nelson, 1986).

Ev Okulu Öğrencilerinin Akademik Performansları ve Sosyal Gelişmeleri

Ev okulu uygulamasının akademik avantajları konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Ev okulu uygulaması üzerine yapılan araştırmalar ilginç sonuçlar ortaya koymuştur. Tipton (1990) tarafından yapılan araştırmada Batı Virginia eyaletinden 81 ev okulu uygulamasına katılan öğrencinin Kapsamlı Temel Beceriler Testi (Comprehensive Test of Basic Skills) sonuçları ile geleneksel okullara devam eden öğrencilerin aynı teste ilişkin sonuçları karşılaştırılmıştır. Buna göre ev okulu uygulamasına katılan üçüncü sınıf düzeyindeki çocukların sözcük bilgisi, okuma-anlama matematiksel kavramlar, fen ve toplam matematik puanları yüksek; heceleme puanları düşük; diğer alanlardaki puanları aynı bulunmuştur. Altıncı sınıf düzeyindeki ev okulu öğrencilerinin sözcük bilgisi, okuma-anlama ve toplam dil karma puanları yüksek; diğer alanlardaki puanları aynıdır. Dokuzuncu sınıf düzeyinde okuma puanları yüksek; matematik puanları düşük, diğer puanları aynıdır. On birinci sınıf düzeyindeki ev okulu öğrencilerinin okuma puanları yüksek, diğer alanlardaki puanları aynıdır (Griffith, 1999, 4).

Calvery ve arkadaşları (1992) 428 Arkansas'lı ev okulu öğrencisinin standart testlerden aldıkları puanları 90.000 geleneksel okul öğrencisinin puanları ile karşılaştırmışlardır. Bu araştırma sonunda dördüncü ve yedinci sınıf düzeyindeki ev okulu öğrencilerinin

matematik, okuma, dil, fen, sosyal çalışmalar puanlarının diğer gruba göre daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Onuncu sınıf ev okulu öğrencilerinin okuma, matematik, fen ve sosyal çalışmalar puanları yüksek ancak dil puanları düşük çıkmıştır (Griffith, 1999, 4).

Yukarıda belirtilenlere benzer pek çok araştırma Amerika'nın farklı eyaletlerinde yapılmıştır ve ulaşılabilen veriler göstermektedir ki, testlere giren ev okulu uygulamasına katılmış çocukların başarıları ortalamaların üzerindedir (Lines,1991).

İnsanlar ayrıca ev okulu uygulamasının çocukların sosyal gelişimine yardım etmesi ya da engellemesi konusunda da görüş birliğine varmamışlardır. Ev okulu uygulamasına katılan çocuklar kendi yaşları ile daha az zaman geçirmekte buna karşılık farklı yaşlardaki kişilerle daha çok zaman harcamaktadırlar. Diğer çocuklarla geçirilen zamanın çoğu destek ve network grupları, izcilik, kiliseler ve diğer sosyal derneklerle olmaktadır. Aileleri dışında diğer yetişkinlerle geçirdikleri çoğu zaman, toplumsal çalışma gönüllüleri, kendi işini sürdürenler, konferans ya da kurs veren öğreticiler ve diğer etkinlikler içindir.

Bir çocuğun aynı yaştaki çocuklarla daha çok zaman geçirmesinin, farklı yaşlardaki kişilerle birlikte olmasına tercih etmeyi öneren açık araştırmalar bulunmamaktadır. Ev okulu uygulamasına katılan ve kendilerinin seçtikleri gruplarla birlikte olan çocuklar üzerinde yapılan sınırlı ölçümlere göre çocukların sosyal ve psikolojik gelişimleri ortalamaların üzerindedir (Lines,1991).

Ray'ın çalışmalarına göre, ev okulu uygulaması içindeki çocuklar düzenli olarak hafta sonları okul spor takımlarının düzenlediği aktivitelere katılmakta, aynı uygulamayı gerçekleştiren aileleri ziyaret etmekte ve toplumsal kaynakları kullanmaktadırlar. Ayrıca kütüphane, müze, kolejler, onlar için açılan kurslar ve yerel iş merkezleri ve özel okullara gitmekte, kılavuz öğretmenlere baş vurarak, sosyal ve entellektüel gelişimlerinin sağlanmasına katkıda bulunacak hizmetlerden yararlanmaktadırlar (Hadderman)

Ev Okulu Uygulamasında Yararlanılabilecek Kaynaklar Nelerdir ?

Ailelerin ev okulu uygulamasındaki temel kaynakları, kendileri gibi düşünen diğer ailelerdir. Ayrıca yerel destek grupları ev okulu uygulamasının kaynakları arasındadır. Her eyalette en az bir eyalet düzeyinde ev okulu derneği vardır ve bazı eyaletlerde bir düzineden fazla bölgesel ev okulu derneği bulunmaktadır (Griffith, 1999).

Diğer ev okulu kaynakları arasında kütüphaneler, müzeler, kolejler, yoğun kurslar, parklar, kiliseler,

er, yerel işletmeler, danışmanlar, özel okullar ve bazı eyaletlerde kamu okulları bulunmaktadır. Kitaplar ve diğer eğitim materyalleri önemlidir. Birçok özel eğitim kurumları eğitici paketler, kitaplar ve diğer eğitici materyalleri ev okulu uygulaması yapanlara sunarlar (Dobson, 1998).

Bazı eyaletler yenilikçi öğrenme fırsatlarına sahiptirler. Alaska Juneau'da öğretmenler bütün eyalette öğrencilerle çalışmakta, mail yoluyla sürekli iletişimi korumakta ve sürekli ev ziyaretleri yapmaktadırlar. California'da çocuklar bir kamu okulundaki bağımsız çalışma programlarına kayıt yaptırdıktan sonra temel çalışmalarını evde yürütmektedirler. Washington ve Iowa'daki kamu okullarının eğer çocuklar başvururlar ise onları yarı zamanlı olarak kayıt etmeleri şart koşulmuştur (Lines, 1991).

Bazı bölgelerde örgütlü eğitim merkezleri vardır. Bu merkezlerde aileler bazı kaynaklara ulaşabilirler, öğretimsel destek alabilirler ya da çocuklarını programlı sınıflara kayıt yaptırabilirler. Başka eyalet ve bölgeler ayrıca yarı zamanlı kayıt, paylaşılan okul, ikili kayıt gibi yarı zamanlı okula devamın farklı biçimlerine de izin vermektedirler (Lines, 1991).

Ev okulu eğiticileri, eğitim materyallerini çok çeşitli yerlerden sağlayabilmektedirler. Devlet veya özel okullarda uygulanan müfredat programlarını alabilmektedirler. Aynı zamanda ev okulu uygulayıcıları için yayınlanan programlar da bulunmaktadır. Ayrıca ev okulu kitap fuarından, kataloglardan, kitap evlerinden ve diğer ev okulu uygulayıcılarından da kaynak sağlanabilmektedir (<http://www.rru.com/meo/hs/fag.html>).

Ev okulunda uygulanan program devlet okullarında uygulanan programa eşit ya da okul programının en alt sınırına denk bir süre boyunca devam etmelidir. Ohio Eyaletinde evde çocuklara öğretilmesi gereken konular dil, coğrafya, Birleşik Devletler ve Ohio Tarihi, yurttaşlık, matematik, sağlık, beden eğitimi, güzel sanatlar, ilk yardım ve fen dersleridir (<http://www.hs/da.org/central/states/oh/laws.html>).

Uzaktan Eğitim Bağlantıları

Aileler, özellikle tam gün çalışanlar, ev okulu imkanlarının yerini alan veya ilave olarak kullanılan online programlara gittikçe daha fazla ilgi duymaktadırlar.

Yıllık 2250 Dolar karşılığı Kuzey Amerikanın her yerinde Willowey Cyber School tarafından genç ev okulu öğrencilerine eğitim verilmektedir. Pennsylvania ve Rheinholds'da eski ilkokul öğretmenleri tarafından bir online özel okul tesis edilmiştir. Bir öğrenci ev ödevlerini genellikle internet üzerinden alır, World Web Sitesinde araştırır ve

Web şifresi diliyle öğretmenine ne öğrendiğini gösterir (Griffith, 1999).

Devlet okulları da bu uygulamayı yapmaktadır. Florida Lisesi eyaletteki tüm öğrencilere serbest kurs imkanı sunmaktadır. 2000 kayıtlı üyenin 800'ü ev okulu öğrencileridir. Washington'daki federasyon şeklinde kurulan İnternet Akademisi ev okulu öğrencilerinin eğitimindeki aralıkları doldurmak için eyalet yardımı yapmaktadır. Kentucky Virtual Lisesi ileri düzey, özel alan ve yabancı dil kurslarını devlet okulu öğrencilerine sunmaktadır fakat bu kurslar ev okulu ve diğer öğrenciler için 300 Dolardır (Hadderman).

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Toplumsal ve bireysel bir zorunluluk olan eğitim hizmetinin devlet eliyle değil, belirlenen bir içerik doğrultusunda ailenin kendisi tarafından yürütülmesi olan ev okulu, günümüz Amerika'sında alternatif bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir. Başlangıçta daha çok dini nedenlerden dolayı ortaya çıkan fakat bugün pek çok aile tarafından çeşitli zorunluluklar nedeniyle uygulanan bu yöntemi, kesin bir yargıyla iyi veya kötü diye nitelendirmek güçtür.

Ev okulu ile çocukların çeşitli suçlardan ve kötü alışkanlıklardan korunması gibi olumlu görünen tarafları bulunması yanında, çocuğun entellektüel ve sosyal gelişimlerinin ne derecede sağlanabildiği konusu tartışmalıdır.

Ev okulunun özellikle okula devamda ciddi zorluklar çeken hasta, engelli vb. çocuklar için iyi bir seçenek olduğu da açıktır. Devletin belirlediği ulusal eğitim standardı, ev okulu uygulaması ile bu tür çocuklar için de geçerli kılınarak, eğitim haklarını kullanma düzeyleri yükseltilebilir.

Ev okulu uygulamasının en önemli yararlarından biri de ailelerin çocuklarının eğitiminde daha fazla görev ve sorumluluk almalarının sağlanması olarak belirtilebilir. Ancak eğer aileler çeşitli nedenlerle çocukların aleyhine kararlar alır ve uygularlar ise çocukların geçerli eğitim olanaklarından yararlanma hakları gasp edilmiş olacağından bu durum çocukların aleyhine bir durum da yaratabilir.

Eğitimin görevi bireye istedik yönde davranış kazandırmak olduğuna göre, okul bu davranışları tüm bireylere kazandırmalı ve kötü diye adlandırılan davranışların tümünü yok ederek bireysel ve toplumsal gelişmeyi sağlamalıdır. Okulun bu işlevini yerine getirmesi okul örgütünün yeniden ele alınarak çağdaş bir yapı ve işlev kazanması ile olanaklı görünmektedir. Aksi halde ev okulu ya da diğer alternatif eğitim yaklaşımlarına toplumun ilgi ve gereksinim duyması kaçınılmaz olacaktır.

KAYNAKLAR

- Aiex, N. K. (1994). "Homeschooling and socialization of children". Clearing House on Educational Management College of Education, University of Oregon.ERIC Diegest, No: ED372460.
- Dobson, L (1998). **The homeschooling book Of answers.** USA. Prima Publishing.
- Griffith, M. (1999). **The homeschooling handbook.** ASA, Prima Publishing.
- <http://www.ucl.broward.cc.fl.us/pathfinders/homesch.htm>
- <http://www.aztec-hs.com/fag.html>
- <http://www.rru.com/meo/hs/fag.html>
- <http://www.hs.da.org/central/states/oh/laws.html>
- Hadderman, M. Clearing House on Educational Management College of Education, University of Oregon
- Lines,P. M. " Estimating the Home Schooled Population" working paper, Washington DC.: US. Department of Education Office of Research and Improvement, October 1991,ED 337903
- Mayberry, M..J. G. Knowles. B. Ray. S. Marlow (1995), **Home schooling parents As educators,** Corving Press Inc.
- Nelson, Eric. (1986). "Homeschooling ". Office of Educational Research and Improvement, Eric Clearing House on Educational Managment Eugene OR, ERIC Diegest, No: ED 282348